STAND DER MAAN.

6	Julij	NIEUWE MAAN
13	"	EERSTE KWARTIER.
20	"	VOLLE MAAN
28	"	LAATSTE KWARTIER.

WATERGETIJEN.

		Hoog Water	Laag Water
19	ZATURDAG . . . 's morg.	5 06	's av. 11-06
20	ZONDAG	6-00	12-00
21	MAANDAG	6-45	12-45
22	DINGSDAG	7-30	1-30

SURINAAMSCHE COURANT.

Aº. 1834. ZATURDAG, DEN 19den JULIJ. Nº. 58.

PARAMARIBO.

BURGERLIJKE STAND.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 17 Julij 1834.

Heden zijn ten Gouvernements-huize in *ondertrouw* opgenomen:

GEORG LUDWIG RÖPERHOFF *jongman* oud 44 jaren, gebooren te *Lehr in Oostvriesland* en JOHANNA MARIA GEERTRUIDA DE FRIDERICI *jonge dochter*, oud 19 jaren gebooren te *Rade in Engeland.*

In kennisse van mij,
Eerste Commies ter Secretarij voormeld,
G. S. DE VEER.

ADVERTENTIËN.

De *Administrateur van Financien*, zal aan de minst inschrijvende aanbesteden, de *onmiddelijk* levering van:

(2025) *Twee Duizend Vijf en Twintig* ellen WIT LINNEN, 6/4 breed, op de condities en voorwaarden, welke voor de gegadigden ten zijnen Kantore ter visie liggen, en alwaar de verzegelde inschrijvings-billetten, vergezeld van monsters, zullen worden aangenomen tot op den middag van Zaturdag den 19den dezer maand.

Paramaribo den 16 Julij 1834
De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

Uit krachte eener resolutie van het Geregtshof dezer Kolonie, dd. 9 Julij 1834, genomen op zeker, aan hetzelve ingediend rekest door JOHAN GOTTLIEB KRUGER en JACQUES FRANÇOIS ROUX, in relatie als blijkens procuratie, gepasseerd te *Amsterdam*, ten overstaan van den Notaris ADRIANUS VAN ETTEN en Getuigen, in dato 10 Maart 1834, door ANTHONIJ LUDEN, EDWARD CORNELIS SCHARFF en JACOB HENDRIK LUDEN, zoo te zamen als ieder afzonderlijk, gesubstitueerd in hunne kwaliteiten, de twee eersten als eenige thans fungerende Commissarissen, en de laatste als eenig overgebleven Directeur van en over de Societeit van eigendom der Plantaadjes *Onverwacht* en *Nieuw Onverwacht*, gelegen binnen deze Kolonie, te weten: de eerste in de *Paramarica kreek*, tusschen de Plantaadjes *de gekroonde Paauw* en *Lij en Hoop* en de tweede in de *Taporipa kreek*, tusschen de Plantaadje *de Standvastigheid* en het Land van den Heer J. G. CLEMENS, mitsgaders in de tot die Plantaadjes behoorende Slaven, Beesten, Materialen en Gereedschappen, Gebouwen, Getimmerten en verdere Aanhoorigheden, en alzoo in die betrekking te zamen, door de houders van honderd vier en twintig van de honderd negentig aandeelen, elk ten beloope van een honderd negentigste part in den eigendom van de bovengenoemde Plantaadjes cum annexis, tot den verkoop, levering en transport daarvan geauthoriseerd, gequalificeerd en gevolmagtigd bij acte op den 13den October en volgende dagen, des jaars 1833 en 1834, onder de hand opgemaakt, geteekend en na gedane registratie onder voornoemden Notaris gedeponeerd, houdende verzoek dat het den Hove moge behagen, de voorschreven acte van qualificatie, op den 11den Maart en volgende dagen, des jaars 1831, door de meerderheid der aandeelhouders van honderd vier en twintig van de honderd negentig actens gepasseerd, door deszelfs homologatie te bekrachtigen, ten dien effecte; dat deze acte van qualificatie ook voor de niet geteekend hebbende aandeelhouders verbindende zal zijn, en der Suppliaanten Principalen het vermogen zullen hebben, om krachtens deze acte de Plantaadjes *Onverwacht* en *Nieuw Onverwacht*, met derzelver Slavenmagt en verder toebehooren, hetzij in het Moederland, hetzij binnen deze Kolonie, op de, bij voorschreve acte van qualificatie, bepaalde voet en wijze te doen verkoopen en het zuiver provenue daarvan ponds pondsgewijze tegen uitreiking der actens aandeelen aan de geinteresseerden uit te keeren.

Zoo worden bij dezen de niet geteekend hebbende zes en zestig aandeelhouders in de voorschreven negotiatie opgeroepen, om op den *eersten* Maandag in de maand Februarij 1835, des voormiddags ten *acht* ure, te compareren voor Heeren Commissarissen uit den Hove, die henliaden zullen hooren en den Rade rapport doen, om hetzij dezelve aandeelhouders opkomen dan niet, op het voormelde rekest te worden gedisponeerd, als zal bevonden worden te behooren.

Kunnende inmiddels van het voorz. rekest, appoinctement en bijlagen, inzage worden genomen ter Griffie van gemelden Hove.

Paramaribo den 16 Julij 1834.
J. H. DE FRIDERICI,
Advokaat.

(31222)

Den Kassier Weesmeester der *Nederlandsche Portugeesche Israëlitische Gemeente* alhier, zal na den 7den Augustus eerstkomende, ten zijnen huize vaceren, om aan de Crediteuren van den Boedel wijlen RIBCA wed. ABRAHAM ABENDANON geb. DELMONTE, de hun kompeteerende penningen, ingevolge repartitie rekening uit keeren.

Paramariho, den 18 Julij 1834.
MOSES DASILVA SOLIS,
Gezw. Klerk.

(31224)

M. M. A. COUPIJN en TH. SEVENOAKS, *Testamentaire Executeuren* in den Boedel wijlen den Heer H. DÖRKER; verzoeken alle en een iegelijk die iets te vorderen heeft van gemelde Boedel of daaraan verschuldigd zijn, opgave en betaling te willen doen bij den eerstgenoemde Executeur.

Paramaribo den 16 Julij 1834.

(29404)

A. W. CATRIELS Geboren ZEEBERG, is voornemens tot herstel haar gezondheid de Kolonie te verlaten.

(31228)

VOORBEELDEN VAN MERKWAARDIGE BEDRIJVEN EN KUNSTUKKEN VAN SOMMIGE DIEREN.

Men heeft wijsgeeren, en wel zeer beroemde wijsgeeren gevonden, die, de dieren voor onbezielde schepsels en bloote werktuigen hielden. Dit gevoelen hebben vele schrijvers, in breedvoerige verhandelingen en gansche boekdeelen, bestreden. Men kan zich echter, aangaande de valschheid van hetzelve, zonder wijdloopige en diepzinnige bewijzen, overtuigen, wanneer men slechts de bedrijven en kunstukken in ovrweging neemt, waartoe deze schepsels zich afregten laten. Ik hoop; derhalve, dat het mijnen lezeren niet onaangenaam zijn zal, daar ik hen thans, met eenige merkwaardige voorbeelden van dien aard, ga onderhouden.

Er zijn, wel is waar, zeer vele dieren, vooral onder de viervoetige, die zich tot verscheidene kunstige en nuttige verrigtingen laten gewennen; maar onder die allen is er bijna geen, dat den hond, in dit opzicht, den voorrang zou kunnen betwisten. Men overwege slechts, tot hoe veel nuttige bedrijven schaapherders, jagers, slagters, voerlieden en anderen deze dieren, in korten tijd, afregten kunnen. ik heb in mijne jeugd, een gepensioeneerd officier gekend, wiens inkomsten hem niet veroorloofden, eenen eigen bediende te houden; hij nam, uit dien hoofde, de proef, om eenen poedel, zoodanig te leeren, dat hij hem, in vele, opzigten, als eenen bedienden gebruiken kon, en deze proef gelukte hem ook volmaakt. Hij gaf hem, bij voorbeeld, eenen brief, die op de post moest gebragt worden, en de hond bestelde de brief prompt. De officier deed namelijk eenen omslag om den brief, waar in hij het postgeld deed, en gaf hem zoo den hond in den bek. Tot dingen, die den hond niet in den bek dragen kon, had de officier een klein korfje met een deksel laten maken. Wilde hij nu, bij voorbeeld, een brood of iets anders van den bakker hebben, dan wikkelde hij het geld daar voor in een papiertje en leide dit in he korfje, daar op zeide hij hem een paar maal den naam van de waar voor, die hij halen moest, en liet hem het hengsel van den korf in den bek nemen. Kwam hij hier mede bij den bakker, zoo noemde die hem de namen zijner waren op. Trof hij niet terstond, wat de officier begeerde, dan schudde de poedel den kop zoo lang, tot hij den naam noemde, van het geen de hond brengen moest, waarbij hij tevens telken reize een zeker bijzonder geluid liet hooren. De bakker leide de waar in het korfje, dat hij weer toedekte en den poedel voorzette, die het, zonder zich aan de eetwaren te vergrijpen, ook altijd getrouw aan zijnen Heer overbragt.

Daar de officier niet gehuwd was, en ook niemand anders, in zijne woning had, die, wanneer hij afwezig was, menschen, die hem bezoeken wilden, berigten kon, waar hij heen gegaan was, zoo regtte hij den poedel ook hier toe af.

Ging hij dus in een koffijhuis, eenen tuin of bij eenen vriend, waar hij eenige uren blijven wilde, zoo nam hij zijnen poedel mede naar de plaats, waar hij heen wilde, bij voorbeeld, in de kamer, waar zijn vriend woonde. Vond hij denzelven te huis, en was hij niet genoodzaakt, om terstond weer weg te gaan, dan bragt hij zijnen

hond te rug tot aan de huisdeur of den trap, en gaf hem, door een teeken met de hand te kennen, dat hij alleen naar huis moest gaan. De hond volgde dit bevel steeds zeer naauwkeurig op en leide zich dan voor des officiers huisdeur neder, alwaar hij zoo lang liggen bleef, tot er iemand kwam, die bij zijnen Heer wilde wezen. Dan sprong hij op, kwispelde vriendelijk met den staart, zag daarbij den vreemdeling aan, ging naar den trap, en gaf hem daar door te kennen, dat hij hem volgen zou. Deed de vreemdeling zulks niet, zoo kwam de poedel weer te rug, keek hem daarbij gedurig aan en herhaalde zijne vorige teekenen.

Eens, toen ik den officier bezoeken wilde en hem niet te huis vond, hield ik mij, als of ik des poedels teeken niet verstond, en bleef, eenen geruimen tijd, voor des officiers deur staan. Toen de hond zijne gewone uitnoodiging, om hem te volgen, eenige reizen vruchteloos herhaald had, greep hij eindelijk den tip van mijnen rok met zijne tanden en trok mij dus, met geweld, naar den trap. Thans draalde ik niet, hem te volgen; in het voortwandelen keek hij gedurig naar mij om, en bleef ik eens staan, om met den eenen of anderen bekenden, die mij ontmoette, te spreken, dan bleef hij ook zoo lang staan, tot ik mijnen weg weer voortzette. Hij voerde mij, door eene menigte straten en stegen, ter stad uit, naar eenen zeer afgelegen tuin, waar ik nog nooit geweest was. Hij ging het voorgebouw en den middelgang van den tuin door, zonder zich op te houden; maar eindelijk bleef hij, in het achtergebouw, dat aan het einde van den tuin stond, voor de deur der hoofdzaal staan, en begon te blaffen, waar op de deur open ging, alwaar ik den officier zag, dien ik, ten zijnen huize, had willen bezoeken.

Na verloop van eenigen tijd, won deze officier duizend guldens in eene loterij, en dewijl die som hem in zilvergeld betaald werd, zoo nam hij den huisknecht mede, die hem het geld moest helpen naar huis dragen. Het gezigt van deze fraaije som wekte bij den huisknecht de begeerte op, om ze zelf te bezitten; en dewijl de officier, den volgenden dag, des avonds ten eten verzocht werd en zulks den huisknecht berigtte, op dat hij het huis niet zoo vroeg, als anders, sluiten, maar op hem wachten mogt, hield deze onverlaat dien avond voor het bekwaamste tijdstip, om zijn roekloos voornemen ten uitvoer te brengen, te meer, daar zij, die, naast den officier, in het achterhuis gewoond hadden, een paar dagen te voren verhuisd waren.

Bij geluk had de officier, toen hij te gast ging, zijnen poedel, naar gewoonte, mede genomen en weer naar huis gezonden. Toen de diefachtige huisknecht nu voor des officiers deur kwam, begroette hem de poedel op zijne gewone wijs en wilde hem naar zijnen Heer brengen. De dief liet zich echter hier door niet weerhouden, in het uitvoeren van zijn opzet, en opende, door middel van eenige mede gebragte werktuigen, des officiers kamer. Zoo haast de poedel dit zag, begon hij te blaffen en sprong den huisknecht naar de keel. Maar deze weerde zich dapper met de bijl, dien hij in de hand had, en sloeg er den hond zoo hevig mede, dat hij sterk begon te bloeden. Toen de poedel merkte, dat hij in dezen strijd, voor iemand, die sterker dan hij was, zou moeten onderdoen, liep hij weg en spoedde naar zijnen Heer, die zich verwonderde, dat de hond niet slechts alleen kwam, maar ook gewetst was, daarbij zeer angstig en ijlvaardig was, zijnen rok met de tanden aangreep en hem naar de kamerdeur zocht te trekken. Hij verliet, uit dien hoofde, oogenbliklijk het gezelschap, en ging, met den hond, naar huis, die zeer schielijk liep, en gestadig omkeek, of zijn Heer ook volgde. Deze spoed was ook des officiers geluk; want bij aldien hij, slechts eenige minuten later, te huis gekomen was, had hij den dief niet betrapt, die juist, met zijnen buit, den trap wilde afgaan, toen de officier te huis kwam. De huisknecht liet, van schrik, den zak met geld vallen, wierp zich, voor den officier, op de knien en bad hem smeekend, dat hij hem gevat niet bij de overheid aangeven en hem dus ongelukkig maken mogt. De officier was ook zoo grootmoedig, om hem de vervulling zijner bede, onder die voorwaarde, te beloven, dat hij hem de schade zou vergoeden, door het openbreken van de kamer en commode veroorzaakt, en zich niet alleen uit het huis, maar ook uit de stad verwijderde. Eer hij hem echter wegliet, moest de dief hem alvorens het gedrag van zijnen poedel, in dit geval, breedvoerig beschrijven.

Dit voorbeeld is niet alleen een bewijs van de natuurlijke bekwaamheid en leerzaamheid der honden, maar men ziet er tevens uit, dat deze dieren, het geen zij geleerd hebben, niet enkel als blinde werktuigen verrigten, maar daarbij ook, met eene soort van overleg en voorzigtigheid te werk gaan. Dit blijkt nog duidelijker uit het volgende verhaal van den Hoogleeraar *Hennings*, dat hij, in zijne *geschiedenis van de zielen der menschen en dieren*, uit geloofwaardige geschiedschrijvers aanhaalt.

»Onder de regering van Karel den Vijfden, Koning van Frankrijk," heet het, »gebeurde het, dat zekere *Aubrij* van Montdidier, die alleen door het bosch bij Bondij ging, aangevallen, doodgeslagen en onder eenen boom begraven werd. Zijn hond onthield zich, eenige dagen lang, aan deze plaats, en ging niet eer van daar, tot dat de honger hem wegdreef. Hij begaf zich toen naar Parijs, naar een vertrouwd vriend van *Aubrij*, en scheen, door den droevig gehuil, het verlies aan te kondigen, dat zij geleden hadden. Na dat hij iets gegeten had, begon hij, op nieuw, zijn gehuil, liep naar de deur en keek om, of men hem ook volgde, en daar zulks niet gebeurde, liep hij te rug tot den vriend van zijnen gewezen meester, en trok hem bij den rok, als of hij hem zeggen wilde, dat hij met hem gaan moest. De zonderlinge gedragingen van den hond, zijne te huis komst zonder zijnen Heer, dien hij anders nooit verliet, en daarbij het wegblijven van den Heer zelven, misschien ook de regtvaardigheid van God, die zulke euveldaden niet lang ongestraft laat; dit alles maakte, dat men eindelijk met den hond ging. Zoo haast hij aan den boom kwam, begon hij werderom te huilen, en krabde in den grond, als wilde hij te kennen geven, dat men, aan dit oord graven moest. Men deed zulks, en vond het lijk van den vermoorden *Aubrij* spoedig."

Eenigen tijd daar na trof de hond, toevallig, den moordenaar aan, dien alle geschiedschrijvers den Ridder *Macaire* noemen. De hond pakte hem aan, en men had alle moeite, om hem te verlossen. Zoo dikwijls hij hem, vervolgens, aantrof, viel hij hem, op dezelfde wijs en met niet minder woede, aan. De verbittering van den hond tegen dezen man werd als iets zonderlings beschouwd. Men herinnerde zich de uitstekende trouw, die hij altijd zijnen Heer had bewezen, en tevens verscheidene gelegenheden, waarbij de Ridder *Macaire* bewijzen van zijnen haat tegen *Aubrij* gegeven had. Eenige andere omstandigheden vergrooten den achterdocht. De Koning, wien men van alle gesprekken, die over dit geval gevoerd werden, berigt gaf, liet den hond halen, die stil en bedaard was, tot dat hij, onder eenen hoop van omtrent twintig andere hovelingen, *Macaire* in het gezigt kreeg, tegen wien hij terstond begon te blaffen, terwijl hij op hem los ging."

«Het was, ten dien tijde, de gewoonte, dat de aanklager en de beschuldigde met elkander een tweegevecht houden moesten bijaldien er geene beslissende bewijzen voorhanden waren. Men noemde deze tweegevechten *Godsgerigten*, dewijl men geloofde, dat de hemel eer een wonder zou doen, dan de onschuld laten onderdrukken."

»De Koning, wien alles, wat hier tegen *Macaire* zamen liep, merkwaardig voorkwam, beval, dat de Ridder een tweegevecht met den hond moest houden. Tot de plaats hier toe werd het eiland Notre dame bestemd, dat, ten dien tijde, nog geheel woest en bewoond was. *Macaire* had, om zich te verdedigen, eenen grooten stok, en de hond een open vat, waar uit hij zijne aanvallen doen en waar in hij zijne toevlugt nemen kon. Men liet hem los, terstond liep hij om zijn tegenpartij heen, ontweek zijne slagen, schoot, nu eens van deze, dan weer van eenen anderen kant, op hem los tot dat hij hem nabij kwam, hem bij de keel greep, aan den grond wierp en hem noodzaakte, om, in tegenwoordigheid van den Koning en het gansche Hof, zijn misdrijf te belijden."

IETS IN HET BELANG DER REIZIGERS LANGS DEN RIJN.

Het goede saizoen nadert weer, om genoegelijke uitstapjes langs den *Rijn* te doen; en snelwagens en stoombooten vermeerderen dagelijks, om het reizen in die streken gemakkelijk te maken. De snelwagens zijn er voortreffelijk, en laten schier niets te wenschen over, maar op de stoombooten is er eene verkeerde ongeoorloofde gewoonte ingeslopen, die de vrijheid der reizigers belemmert, en het genot der schoone natuurtooneelen een en hinderpaal in den weg stelt.

Een Rijntogtje meermalen, en ook nog in het voorleden jaar, gedaan hebbende, zal men mij wel willen vergunnen, om er alle belanghebbenden, en dus ook vooral de directie der stoombooten, oplettend op te maken. Mij dunkt ook, dat ik die gewoonte slechts hebbe op te geven, om daarin eene gunstige verandering ten behoeve van het algemeen te weeg te zien brengen.

Zij bestaat daarin, dat de koks thans op de stoombooten den baas spelen, en met hunne aanhangelingen alles overheerschen. Déjeuné's en diné's, ja, kunnen, wél toebereid zijnde, hetgeen echter meer en meer zeldzaam plaats heeft, den reizigers nuttig en aangenaam zijn; maar deze moeten toch de volkomenste vrijheid behouden, om daarvan al of niet naar goedvinden gebruik te maken. Dit plagt ook zoo te wezen; doch in het voorleden jaar had men een middeltje in praktijk gebragt, om deze vrijheid te belemmeren en de menschen tegen wil en dank te noodzaken, om te ontbijten en te spijzen, of zij wilden of niet. Het bestaat daarin, dat men de reizigers, die niet déjeuneren of dineren willen, van hunne zitplaatsen verdrijft, en tevens zorgt, dat boven op de stoomboot het doek, dat tegen de zonnestralen beschermt, opgerold laat, zoodat men nergens een heenkomen heeft. Wie van zijne betaalde zitplaats niet wil opstaan, wordt door de knechts gebrutaliseerd, en wie uit inschikkelijkheid naar boven klimt met gevaar van er zich in de zon te laten braden, krijgt ook daar nog van den kok scherpe aanmerkingen, en kan er niets tegen betaling magtig worden, alvorens de tafels bediend zijn, waarmede uren verloopen. Om den dwang nog meer te doen knellen, beginnen de knechts reeds des morgens ten half elf ure de middagtafel te dekken evenéens als of het hoofddoel der reizigers eten en drinken ware, dat echter wel nooit het geval is.

Ik weet wel, dat die dwingelandij, wanneer de reizigers er zich gezamenlijk tegen verzetteden, ras zoude ophouden; maar deze kennen elkander te weinig, om daarover te raadplegen, en ieder vredelievend mensch doet voor het geweld onder.

Ik vorder dus in het belang van het algemeen de bepaling, dat niemand de reizigers van hunne zitplaatsen verdrijven mag, en het doek, wanneer de zon schijnt, immers indien geen felle wind zulks belet, uitgespannen zij. Dan kan elk, wie het gelust, terwijl anderen déjeuneren of dineren, beneden blijven of boven gaan, om de fraaije gezigten op te nemen naar eigene keuze, en van *Arnhem*, *Nijmegen* en andere plaatsen af, waar stoombooten gevestigd zijn, de reize langs den *Rijn* genoegelijk, naar goeddunken, zonder koks- en keukendwang, volbrengen.

Ter Drukkerij van GEZUSTERS SER RES.